

**A Civilisztikai Kollégiumvezetők Országos Értekezletének (2017. július 7.)
állásfoglalásai a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvénnyel (Pp.)
összefüggésben felmerült jogértelmezési problémákról**

1. A törvényszék vagy a bíróság hatáskörébe tartoznak-e a birtokviták és a birtokvédelemmel összefüggő perek?

A Pp. szabályai szerint a birtokvédelmi per az alapesetét tekintve a Pp. 7. § (1) bekezdés 18. pontja szerinti vagyoni jogi, és azon belül a 21. § (2) bekezdés c) pontja szerinti dologi jogi per. A birtokjog értéke azonban nem határozható meg (BH 2015. 164., BH 1997. 280.), ezért az adott pertípusba tartozó perek a bíróság hatáskörébe tartoznak [20. § (3) bekezdés a) pont.]

A jelenlegi szabályozás mellett – a kizárólagos bírósági hatáskör jogszabályi deklarálásának hiányában – nem zárható ki azonban, hogy a per törvényszéki hatáskörbe kerüljön.

2. Az 1952. évi Pp. 23. § (1) bekezdés b) pont eb) alpontja szerinti cég létesítő okirata, vagy annak módosítása hatálytalanságának vagy létre nem jöttének megállapítása iránti perek a Pp. 7. § 9. pontjában rögzített fogalom meghatározásból kimaradtak. Értelmezhető-e kiterjesztően úgy az új rendelkezés, amely a jogi személyek alapításával és törvényes működésével kapcsolatos perekbe ezeket az ügyeket is beleérti?

A 20. § (3) bekezdés a) pont ad) alpontja szerinti perekbe beletartoznak a cég létesítő okirata vagy annak módosítása hatálytalanságának vagy létre nem jöttének a megállapítása iránti perek is.

3. Jogszabály szerkesztési hiba-e a Pp. 73. § (4) bekezdésének az a rendelkezése, hogy amennyiben a jogi képviselet a perorvoslati eljárásban kötelező, a bíróság a feleket a jogi képviselő meghatalmazásának szükségességéről, a pártfogó ügyvédi képviselet engedélyezésének lehetőségéről, valamint a jogi képviselő közreműködése nélkül történő eljárás jogkövetkezményeiről a perorvoslattal megtámadható határozatban tájékoztatja?

Nem jogalkotási hiba a Pp. 73. § (4) bekezdése, figyelemmel arra, hogy a Pp. alapkoncepciója, hogy az általános bemeneti szintre, a törvényszék előtti elsőfokú eljárásra ad szabályozást. A Pp. 72. § (1) bekezdése szerint a peres eljárás során a jogi képviselet kötelező, kivéve, ha törvény eltérően rendelkezik. A 73. § rendelkezik a kötelező jogi képviselet kapcsán a bíróság által adandó tájékoztatásról mind a felperes [a) pont], mind az alperes [b) pont] irányába.

Akkor kell az elsőfokú határozatban tájékoztatni a feleket a jogi képviseletről, ha az a másodfokú eljárásban kötelező.

4. Kötelező-e a jogi képviselet a feleken kívül „más személyek” (tanú, szakértő) számára is?

Az I. témabizottság a 3. kérdésfelvetésében, a „lehetséges válaszok” 3. pontjában a következő véleményt fogalmazta meg: „A törvényszéken indult perekben, a félen, illetve a

beavatkozón kívül más személyek, a tanú vagy a hallgatóságnak a pénzbírsággal sújtott tagjai is csak jogi képviselő útján fellebbezhet, mivel a Pp. 72. § (1) bekezdése nem a felek részére, hanem a peres eljárás során teszi kötelezővé a jogi képviselést.”

Ez a következtetés nem helytálló. Bár a Pp. 72. § (1) bekezdése általánosságban fogalmazza meg, hogy „[a] peres eljárás során kötelező a jogi képviselést, kivéve, ha a törvény eltérően nem rendelkezik”, azonban e rendelkezés kontextusának vizsgálatából az a következtetés vonható le, hogy a jogalkotó szándéka csak a fél kötelező jogi képviselétére terjedt ki, ugyanis a törvény szerint a bíróság tájékoztatási kötelezettsége [Pp. 73. §] is csak a fél irányában értendő, továbbá a kötelező jogi képviselést hiányának jogkövetkezményeit is csak a fél vonatkozásában említi [Pp. 74. §].

A 74. § (2) bekezdés rendelkezése szerint „[h]a a perorvoslati kérelmet előterjesztő fél jogi képviselővel nem rendelkezik – annak ellenére, hogy a jogi képviselő meghatalmazásának szükségességéről a bíróság a perorvoslattal megtámadható határozatban tájékoztatta –, a perorvoslati kérelmet a bíróság hiánypótlási felhívás kiadása nélkül visszautasítja; e végzés ellen külön fellebbezésnek van helye.”

Mindezek alapján a szövegkörnyezet vizsgálatából az a következtetés adódik, hogy a jogalkotó a kötelező jogi képviselést csak a peres felek számára írja elő. Ezt az álláspontot erősíti a Pp. 44. § (6) bekezdése is, amely kifejezetten egy utaló szabállyal teszi kötelezővé a beavatkozó részére a kötelező jogi képviselést alkalmazásának a szabályait. Ha ugyanis a jogalkotó szándéka szerint ez a szabály a Pp. 72. § (1) bekezdéséből *ipso iure* következne, akkor felesleges lenne a Pp. 44. § (6) bekezdése.

5. A perbe belépő vagy perbe vont alperes élhet-e fellebbezéssel az eredeti alperest perből elbocsátó végzés ellen?

A Pp. 365. § (5) bekezdése alapján (is) indokolt az eddigi gyakorlat fenntartása, amely szerint a korábbi alperest a perből elbocsátó végzést az új alperes fellebbezéssel nem támadhatja. Ezt támasztja alá az is, hogy a perben félként az új alperes a perbelépést engedélyező végzés jogerőre emelkedését követően vehet részt, így a perbelépést engedélyező és a korábbi alperes perből elbocsátó végzésnek kizárólag a rá vonatkozó része ellen fellebbezhet.

6. Ha a perindítást megelőzően az ideiglenes intézkedés iránti kérelmet nem a per elbírálására hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bíróságnál terjesztik elő, akkor áttételnek vagy a kérelem visszautasításának van-e helye, figyelemmel az intézmény azonnali jogvédelmi funkciójára? Mi a jogkövetkezmény jogszabályi alapja?

A többségi álláspont szerint az ideiglenes intézkedés iránti kérelem áttételének van helye, figyelemmel arra, hogy a Pp. 174. § (1) bekezdését e helyütt is megfelelően alkalmazni kell.

7. A Pp. 104. § (1) bekezdés második mondata alapján a bíróság az ideiglenes intézkedés tárgyában az intézkedéseit haladéktalanul, de legkésőbb nyolc napon belül teszi meg. A „haladéktalanul” kifejezés nyelvtani értelmezése

alapján alkalmazhatók-e a soron kívüliség szabályai, így az ítélezési szünet alóli kivétel rendelkezései?

A Pp. 104. § (1) bekezdés második mondata alapján a bíróság az ideiglenes intézkedés tárgyában intézkedéseit haladéktalanul, de legkésőbb nyolc napon belül teszi meg. A haladéktalanul kifejezés nyelvtani értelmezés szerint ugyan gyorsabb eljárást jelent, mint a soron kívüliség, amelyet az 1952. évi Pp. írt elő az ideiglenes intézkedésnél.

A szabályai azonban kidolgozatlanok:

Az ítélezési szünet július 15-től augusztus 20-ig, valamint december 24-től január 1-ig terjedő időszakai a határidőkbe nem számítanak bele a Pp. 148. § (1) bekezdése alapján.

A 148. § (3) bekezdés a) pontja csak a soron kívül történő eljárás ítélezési szünetre vonatkozó alkalmazásáról szól, a haladéktalan eljárási határidők esetkörülről nem rendelkezik. Megjegyzendő, hogy a Pp. 108. § (5) bekezdése soron kívüli eljárást ír elő a keresetlevél benyújtását megelőzően előterjesztett kérelem esetére.

Ebből következően a perindítást megelőzően benyújtott ideiglenes intézkedés esetében érvényesül, míg a keresetlevél benyújtását követően előterjesztett ideiglenes intézkedés esetén nem érvényesül az ítélezési szünet szabálya.

Azaz a perindítást követően előterjesztett ideiglenes intézkedés esetén nincs olyan szabály, ami előírná, hogy az ítélezési szünet idejére eső haladéktalan döntéseket, továbbá a fellebbezés folytán szükséges intézkedéseket kötelező lenne meghozni, míg a perindítást megelőző jogvédelmi helyzeteknél igen.

Bár ez a különbségtétel indokolatlan, figyelemmel a személyállapoti perek különleges szabályaira és az azokban szabályozott – a perindítást követő – élethelyzetekre, a Pp. közjogi szabályai miatt a bíróság a haladéktalan kifejezéseket nem értelmezheti „soron kívülinek” a jogalkotó erre vonatkozó parancsa nélkül. Ha ezt tenné, az ellenérdekű fél jogi helyzetét nehezítené el normatív felhatalmazás nélkül, amely a kiszámítható és tisztességes eljárás elvébe ütközne.

- 8. Ha a felperes a Szaktv. 52. § (3) bekezdés b) és c) pontjában írt lehetőséggel élve a keresetlevél elkészítését megelőzően megbízás alapján magánszakértői véleményt készíttetett, vagy a felperes rendelkezésére áll más eljárásban kirendelt szakértő szakvéleménye, úgy a Pp. 170. § (2) bekezdés e) pontja, 170. § (3) bekezdés e) pontja és 171. § (1) bekezdés b) és c) pontja alapján keresetleveléhez csatolnia kell-e a magánszakértői véleményt vagy a szakvéleményt, ennek hiányában a keresetlevél visszautasításának van-e helye a Pp. 176. § (1) bekezdés j) pontja alapján?**

A keresetlevél benyújtását megelőzően készíttetett magánszakértői vélemény és a más eljárásban kirendelt szakértő szakvéleménye becsatolásának elmulasztása nem lehet a keresetlevél visszautasításának oka. Ha a felperes a keresetlevélhez magánszakértői véleményt vagy más eljárásban kirendelt szakértő szakvéleményét csatolja, az a 316. § (3) bekezdése alapján bizonyítékként még nem vehető figyelembe.

9. A keresetlevélben fel kell-e tüntetni és ahhoz csatolni kell-e az olyan adatra vonatkozó bizonyítékot, amelyet az Info. tv. alapján közzétett vagy közhiteles nyilvántartásnak kell tartalmaznia?

A Pp. 112. §-a alapján a bíróság a fél azonosításához szükséges adatok igazolását akkor is kérheti a féltől, ha azt az Info. tv. alapján közzétették vagy azt közhiteles nyilvántartás tartalmazza. A Pp. 7. § (1) bekezdés 2. pontja alapján ugyanis a nem természetes személy azonosító adatának minősül a perben eljáró törvényes vagy szervezeti képviselőjének neve és kézbesítési címe, amelyeket a Pp. 170. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján a keresetlevél bevezető részében fel kell tüntetni, valamint a 170. § (3) bekezdés *d)* és *e)* pontja alapján a képviseleti jogot megalapozó tényeket és az ezeket alátámasztó bizonyítékokat is fel kell tüntetni és a 171. § (1) bekezdés *c)* pontja alapján azokat csatolni kell.

10. Ha a keresetlevél valamely kötelező tartalmi elemet hiányosan tartalmaz, úgy - a keresetlevél visszautasításának [176. § (1) bekezdés *j)* pont], - hiánypótlási felhívás kiadásának [176. § (2) bekezdés *e)* pont], vagy - az anyagi pervezetés körében közrehatásnak [237. § (1) bekezdés] van-e helye?

Kérdésként merül fel, hogy ha a keresetlevél a 170. § valamely pontjában felsorolt tartalmi követelményeket illetően tartalmaz valamit, de az nem felel meg a törvény követelményének (mert például a kereseti kérelem nem határozott, egyértelmű és végrehajtható), vagy nem teljes körű (például az érvényesíteni kívánt jogot vagy a kereseti kérelmet megalapozó egy tény nem tartalmaz), úgy hiánypótlási felhívás kiadásának [176. § (2) bekezdés *e)* pont] vagy visszautasításnak [176. § (1) bekezdés *j)* pont] van-e helye. A Kúria álláspontja szerint az alábbi értelmezést javasolt elfogadni:

1) Ha a keresetlevél nem tartalmaz valamely, a 170. §-ban felsorolt kötelező tartalmi elemet, úgy a keresetlevél visszautasításának van helye [176. § (1) bekezdés *j)* pont].

2) Ha a keresetlevél a 170. § minden pontjához tartalmaz valamit, de azok nem felelnek meg a törvény követelményének vagy nem teljes körűek, úgy hiánypótlás kiadásának van helye, figyelemmel a 176. § (2) bekezdés *e)* pontjára.

3) Ha a keresetlevélben előadottak megfelelnek a törvény követelményének és teljes körűek, de inkompatibilisek (a kereset következetlen), mert például a határozott és végrehajtható kereseti kérelem nem következik az érvényesíteni kívánt jogból, ebben az esetben nincs helye sem hiánypótlásnak, sem visszautasításnak. A keresetlevelet a perfelvételre alkalmasként kell kezelni, így azt az alperessel közölni kell [179. § (1) bekezdés], és – ha az alperes írásbeli ellenkérelmet vagy beszámítást tartalmazó iratot előterjeszt – a perfelvétel során anyagi pervezetéssel [237. §] kell közrehatni abban, hogy a felperes a keresetlevélben feltüntetett nyilatkozatainak hibáit kijavítsa.

11. Az áttétel soronkívülisége a keresetlevél soron kívüli megvizsgálási kötelezettségét jelenti-e?

Ahhoz, hogy a bíróság felismerje az áttétel szükségességét, a keresetlevél teljes körű feldolgozása szükséges, a soronkívülség kizárólag magára a keresetlevél áttételére vonatkozhat, nem pedig a keresetlevél megvizsgálására..

12. A bíróságnak ki kell-e bocsátania a bírósági meghagyást, ha a kereset teljesítése jogszabályba ütközik?

A Pp. 181. § (1) bekezdésének nyelvtani értelmezése alapján ebben az esetben is ki kellene bocsátani a bírósági meghagyást, ha a kereset teljesítését jogszabály tiltja. Ugyanakkor az Alaptörvény 25. cikk (1) bekezdése, valamint a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bszi.) 1. §-a alapján a bíróságok feladata az igazságszolgáltatás, és a Bszi. 2. § (2) bekezdése alapján a bíróságok jogalkalmazási tevékenységük során a jogszabályok érvényesülését biztosítják. A bíróságok alkotmányos szerepével ellentétes lenne olyan – ítélet hatályú – határozat meghozatala, amely a jogszabályok megsértését valósítaná meg. *Ezzel indokolható az az álláspont, hogy a bíróság nem bocsáthat ki olyan bírósági meghagyást, amelynek tartalma jogszabályba ütközik, figyelemmel az Alaptörvény 28. cikkében írtakra is.*

13. Mi a „jogkövetkezménye”, ha a fél több perfelvételi iratot egy beadványban terjeszt elő?

Ha a fél több perfelvételi nyilatkozatot egy beadványban terjeszt elő, és ez a bíróság eljárását gátolja, a felet hiánypótlásra kell felhívni, annak nem teljesítése esetén a beadványt vissza kell utasítani.

14. A szakértő kizárása iránti kérelmet elutasító végzés problematikája

A bíróságnak – az eljárás szabálytalansága elleni kifogás hiányában is – minden esetben meg kell indokolnia a szakértő kizárása tárgyában hozott határozatát. Az elsőfokú bíróságnak az ítélet indokolásában a szakvélemény mint bizonyíték mérlegelésénél irányadónak vett körülményeket meg kell jelölnie [346. § (5) bekezdés], amelynek körében a szakértővel szemben bejelentett kizárási okról is nyilatkoznia kell abban a tekintetben, hogy a szakvéleményt milyen okból ítélte aggálymentesnek [316. §]. Mindezekről az ítélet ellen előterjesztett fellebbezés alapján a másodfokú bíróságnak is állást kell foglalnia.

15. Milyen módon vehető figyelembe az aggályos szakvélemény?

A szakvélemény aggályos és az egyébként mellőzendő részét nemcsak szakvéleményként, hanem bizonyítékként sem lehet értékelni, és mivel a szakvélemény bizonyíték, ezért ezeket semmilyen módon nem lehet figyelembe venni. A kiegészítését követően is aggályos vagy egyébként mellőzendő szakvéleményt a perben semmilyen módon nem lehet figyelembe venni, így az esetlegesen tovább folytatódó eljárás körében előterjesztett új szakvéleménynek sem kell reagálnia az aggályos vagy egyébként mellőzendő szakvéleményre, és a bíróságnak sem kell azt összevetnie az ilyen módon egyáltalán figyelembe nem vehető szakvéleménnyel.

16. Kell-e rendelkezni a beszámításról az ítélet rendelkező részében?

A Pp. beszámításra vonatkozó, a korábbi joghoz képest részletesebb szabályozása nem érinti a beszámításnak azt a jellemzőjét, hogy a beszámításról való döntés nem jelenik meg külön az ítélet rendelkező részében, azt a keresettel (vizontkeresettel) kapcsolatos rendelkezés mutatja meg.

17. Mikor és milyen keretek között javíthatja ki a másodfokú bíróság az elsőfokú határozatot?

E jogintézmény alkalmazását – minthogy nem kötelező eljárási szabályról van szó – indokolt abban a mederben tartani, hogy a másodfokú bíróság csak az általa meghozott határozat rendelkező részének pontos megfogalmazása érdekében szükséges körben él ezzel a lehetőséggel (tipikusan helybenhagyó ítélet esetén az elsőfokú ítélet rendelkező részében észlelt hibát javítja ki, pl. úgy, hogy azt „azzal a pontosítással hagyja helyben...”).

18. Mikor és milyen keretek között van helye a határozat kiigazításának (Pp. 354. §)?

A határozat kiigazítására csak a másodfokon hozott jogerős (ehhez képest kivételesen fellebbezéssel nem támadható elsőfokú ítélet: pl. választottbírói ítélet érvénytelenségének megállapítása esetén) és egyben a felülvizsgálatból kizárt ítéletek esetében kerülhet sor.

Javasolt ezt a szabályt úgy értelmezni, hogy a határozatba foglalt jogi érvelés kiigazításának nincs helye.

19. Hogyan kell értelmezni azt a szabályt, amely szerint a fellebbezési ellenkérelmet és a csatlakozó fellebbezést írásban, a fellebbezés kézbesítésétől számított tizenöt napon belül a másodfokú bíróságnál kell előterjeszteni [Pp. 372. § (2) bekezdés]?

A bíróság a határidőn túl előterjesztett ellenkérelemben foglalt érvelést figyelmen kívül hagyja, ezért arra az ítélet indokolásában sem utal, s a perköltség viseléséről szóló döntése során sem számol a beadvány előterjesztésének díjával.

20. A perújítási eljárásban hogyan kell meghallgatni a feleket a 401. § (2) bekezdése alapján?

A 401. § (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a felfüggesztés tárgyában elegendő a felek írásbeli nyilatkozatának beszerzése.

21. Értelmezési kérdések a 402. § (2) bekezdésével összefüggésben

Ha a perújítási kérelmet nem a fél terjeszti elő, és a fél a perfelvételi tárgyalást elmulasztja, a fél mulasztásának következménye a Pp. 190. § rendelkezései szerint alakul.

- 22. Visszautasítható-e a keresetlevél a Pp. 176. § (1) bekezdése j) pontja alapján, ha a házasság felbontása iránt a jogi képviselő által előterjesztett keresetlevél nem tartalmazza a házassági életközösség időtartamát és/vagy tartalmazza ugyan, de a felperes nem kéri ennek megállapítását és azt korábban a házassági vagyoni per bírósága sem állapította meg az eljárást befejező érdemi határozatában vagy közbenső ítéletében?**

A Pp. 170. §-a alapján a keresetlevél kötelező tartalmi elemeként kell kezelni az életközösség időtartamának meghatározását mint tényállítást. Ennek a hiánya a keresetlevél visszautasítását eredményezi.

Ennek megállapítására viszont nem kell külön keresetet előterjeszteni, ez a köteléki keresettel szorosan összefüggő kérdés. Ezért a jogi képviselő által benyújtott keresetlevél sem utasítható vissza a házassági életközösség időtartamának megállapítására vonatkozó kereset hiánya miatt.

- 23. Felbonthatja-e a bíróság a felek házasságát befolyásmentes megegyezésük alapján közös kérelemre, ha jóváhagyta a Ptk. 4:21. § (3) bekezdése alapján a perbeli egyezségüket azonban a felek között vitás a házassági életközösség fennállásának időtartama?**

A bíróság nem bonthatja fel a peres felek házasságát a Ptk. 4:21. § (3) alapján, amíg a házassági életközösség időtartamának vizsgálata a felek eltérő tényállítása miatt szükséges.

- 24. Hogyan kerülhet sor az életközösség fennállása időtartamának megállapítása, ha a házassági és a házassági vagyoni per is folyamatban van?**

Ha a felek között egyidejűleg a házassági és a házassági vagyoni per is folyamatban van és az életközösség időtartama vitás, a bíróság a házassági vagyoni per a folyamatban lévő házassági per jogerős elbírálásig felfüggesztheti.

Nem kötelező ez esetben sem az eljárás felfüggesztése, az a bíróság mérlegelésétől függő kérdés, és ahogyan azt a törvény is kimondja, akkor van rá lehetőség, ha vitatott az életközösség időtartama.

Nem indokolja ezért az eljárás felfüggesztését, ha a házassági életközösséggel vagyoni per szempontból egybeolvadó élettársi kapcsolat időtartama vitatott.

Az eljárás felfüggesztésére az általános szabályok az irányadóak [123. § (2) bekezdés, 128. § (1) -2) bekezdés a) pont, (3)-(4)-(5)-(6) bekezdés].

- 25. A házassági bontóperben jóváhagyhatja-e a bíróság a felek perbeli egyezségét a Ptk. 4:217. §-a (2) bekezdése alapján?**

A Pp. 455. §-a (1) bekezdése és a Ptk. 4:217. §-a (2) bekezdése alapján nincs akadálya annak, hogy a házasság felbontása iránti perben a gyermekétől külön élő szülő a tartási kötelezettségének megfelelő vagyontárgy egyszerű juttatásával tegyen eleget és ezt

a perbeli egyezséget a bíróság jóváhagyja. Egyéb, a házastársak vagyoni viszonyaival összefüggő igényrel – a házastársi tartás és a házastársi közös lakás használatának rendezése kivételével – összefüggésben az egyezség jóváhagyásának nincs helye.

26. A házassági életközösség időtartamát a bíróság csak az ítélet rendelkező részében állapíthatja meg vagy köthetnek a felek e tekintetben egyezséget is?

A Pp. 459. §-a (2) bekezdése alapján a bíróságnak a házasságot felbontó ítélete rendelkező részében kell megállapítania a házassági életközösség időtartalmát, ha azt a házassági vagyoni per bírósága korábban az eljárást befejező érdemi határozatában vagy közbelső ítéletében nem állapította meg. Ilyen esetben ez a bontó ítélet szükségképpen tartalmi eleme, egyezségkötésnek nincs helye.

27. Megállapíthatja-e a bíróság a házassági életközösség kezdő időpontját a felek által megkötött házasság időpontja előtti időponttól?

Az életközösség tartalmi elemei szorosan összefüggnek és csak együttesen, mindig a felek konkrét életviszonyaival összefüggésben értékelhetők. Ezért a házassági életközösség kezdő időpontja nem lehet korábbi a házasságkötés időpontjánál, még akkor sem, ha a házasságkötés előtt a felek élettársakként éltek együtt.

28. Kérheti-e a személyi állapotot érintő perekben a perfelvételi tárgyaláson a nem természetes személy fél képviselője a tárgyalás távollétében való megtartását? Ha nem kérheti és nem jelenik meg, akkor a Pp. 432. § (3) bekezdése alapján az eljárást hivatalból meg kell szüntetni? Kinek kell „személyesen” megjelennie? A nem természetes személy törvényes (szervezeti) képviselőjének vagy elegendő jogi képviselője is, mivel a nem természetes személy fél személyes meghallgatása nem értelmezhető, jognyilatkozatot pedig csak képviselője útján tehet.

A személyi állapotot érintő perekben a személyesen megjelenő fél alatt nemcsak a természetes személyt kell érteni. Ezért ha a gyámhatóság vagy az ügyész a felperes, akkor is kötelező (de egyben elegendő) a törvényes vagy a jogi képviselő megjelenése. Ennek elmulasztása esetén az eljárás hivatalbóli megszüntetésének van helye.

29. Képviselet az örökbefogadás felbontása iránti perben

A 14 év alatti kiskorút a Ptk. 4:145. § (4) bekezdése szerint eseti gyám képviseli, fontos azonban, hogy a gyermeket a gyámhatóságnak a Ptk. 4:145. § (3) bekezdése alapján meg kell hallgatnia.

30. Megelőzi-e fizetési meghagyásos eljárás a társult pert, ha a pertárgyérték a hárommillió forintot nem haladja meg?

Fizetési meghagyásos eljárással összefüggésben társult per nem indulhat. Ez utóbbi jogértelmezés a következő indokokkal egészíthető ki:

1) A társult per fogalmát és annak megindítását a Pp. külön határozza meg (Pp. 580. §-a szerinti társult per az e fejezet szabályai szerint indított és lefolytatott per), amelyben speciális szabályok érvényesülnek az engedélyezésre és a visszautasításra.

2) A Pp. XVI. Fejezete a fizetési meghagyásos eljárással összefüggő perekre írt speciális rendelkezései a társult perekben alkalmazandó speciális rendelkezések egy részével ellentétes; pl. a Pp. 256. § (2) bekezdés, amely szerint a fizetési meghagyás kézbesítésének ugyanaz a hatálya, mint a kereset közlésének. A társult pert ugyanis a bíróságnak kell engedélyezni, a fizetési meghagyásos eljárásban erre az igény érvényesítéséhez kapcsolódóan a közjegyző által nem kerülhet sor. A társult per engedélyezése iránti kérelmet a keresetlevélben kell előterjeszteni, fmh. esetén ez sem alkalmazható, a közjegyzőnek nincs hatásköre ennek elbírálására (az fmh. kérelemhez nem is csatolható).

3) Az fmh. kérelemhez melléklet nem csatolható, így az sem ellenőrizhető, hogy a reprezentatív felperes kéri-e kibocsátani, van-e társult perlési szerződés stb.

4) A perben kötelező a jogi képviselő, továbbá speciális szabályokat ír elő a Pp. már a perindításhoz és a perfelvételi szakhoz kapcsolódóan, míg ez a fmh.-val indult de az ellentmondás folytán perre alakult eljárásokban a járásbíró előtt indult perekben ezek nem alkalmazhatóak.

5) Társult per csak a fogyasztói szerződésből eredő követelés érvényesítése céljából, a XXXIX. Fejezet szerinti munkaügyi perben, vagy emberi tevékenységen vagy mulasztáson alapuló, előre nem látható környezetterhelés által közvetlenül okozott egészségkárosodásból fakadó igények vagy vagyoni kárigények érvényesítése esetén indítható, míg az Fmhtv. 3. § (2) bekezdése kizárja a pénzkövetelés érvényesítését, ha az munkaviszonyból ered.

31. Visszautasítható-e a keresetlevél a Pp. 176. § (1) bekezdése j) pontja alapján, ha az elektronikus kapcsolattartásra köteles jogi képviselő a társult perben a keresetlevélhez elektronikus úton nem csatolja a társult perlési szerződést?

A bíróságnak kötelező elektronikus kapcsolattartás esetén is zártan kell kezelnie a társult perlési szerződést. Azonban – mivel a Pp. 584. § (2) bekezdése alapján a társult perlési szerződést kötelező csatolni a felperesnek a keresetleveléhez – ha azt nem csatolja, a bíróság a keresetlevelet a Pp. 176. § (1) bekezdés j) pontja alapján visszautasítja. Ha azonban a felperes a keresetlevelében utal arra, hogy a társult perlési szerződést a Büsz. 5. § (2a) bekezdése alapján papír alapon vagy adathordozón külön nyújtotta be, a keresetlevél visszautasításának hiánypótlás nélkül nincs helye, csak akkor, ha ez a melléklet ténylegesen nem került benyújtásra.

32. Mi a jogkövetkezménye, ha megszűnik a társult perlési szerződésben a társult per vitelére meghatalmazott jogi képviselő megbízása?

A jogi képviselő meghatalmazásának megszűnése esetén – ha társult perlési szerződésben nem jelöltek helyetttest – módosítani kell a társult perlési szerződést, és ezt a bíróság felé igazolni is kell.